

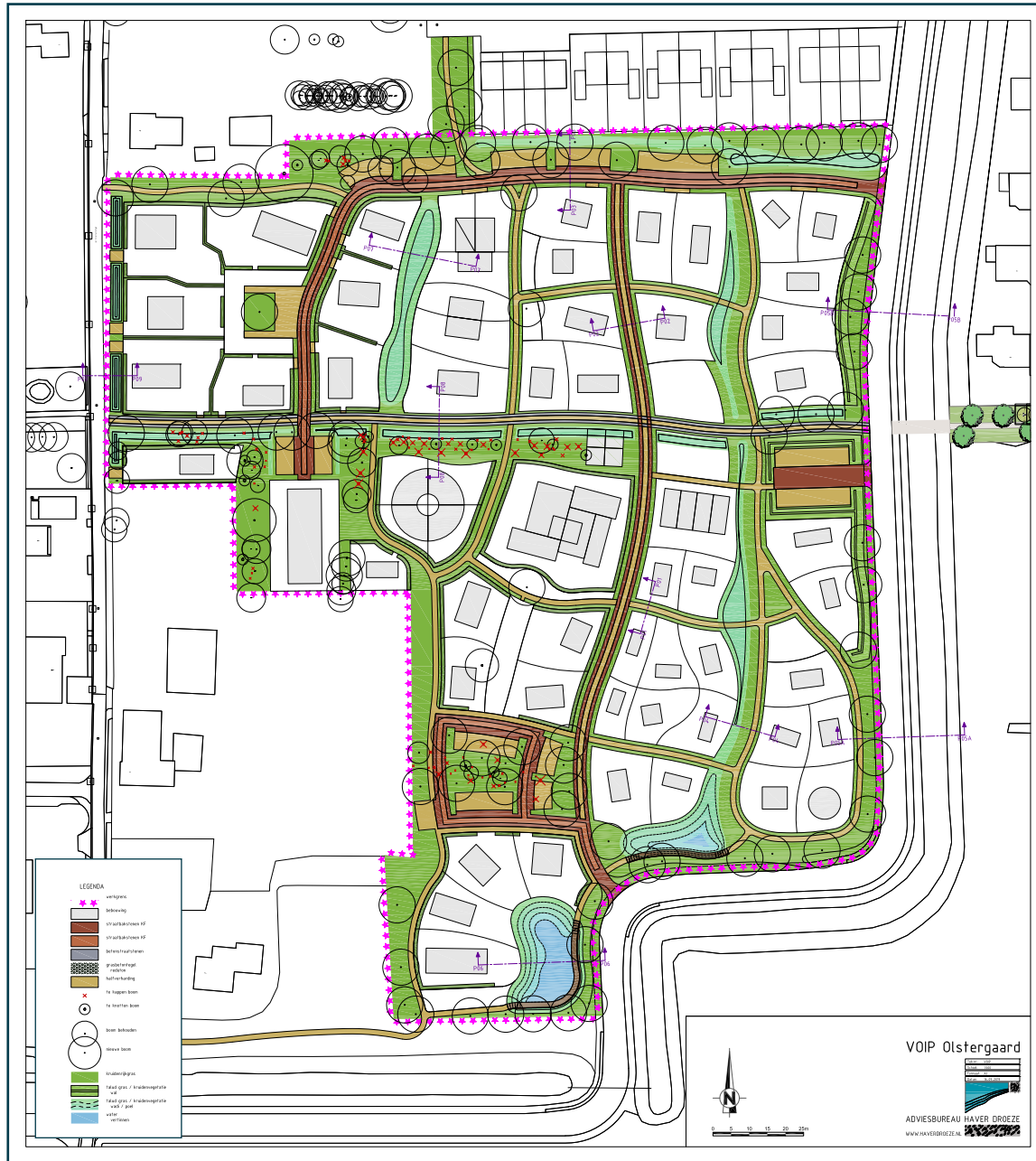
Voorlopig inrichtingsplan Olstergaard

SVP

eco
groen

karrespoor beton

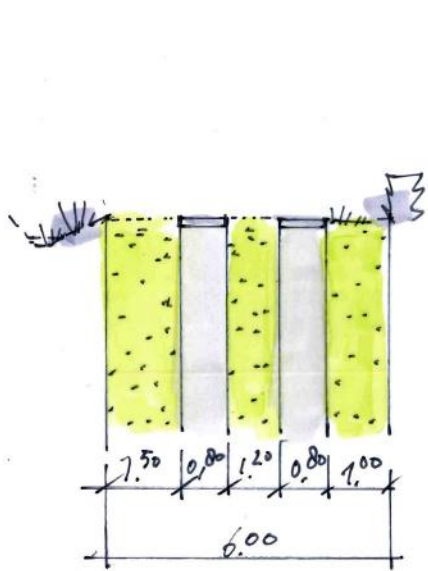
karrespoor gebruikte klinkers

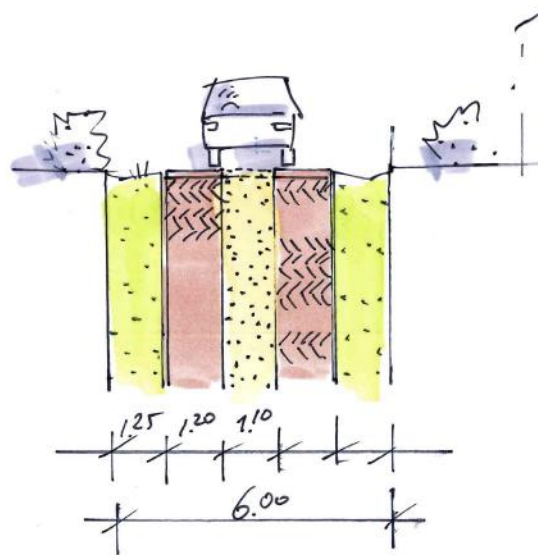
'tuin'pad gravel

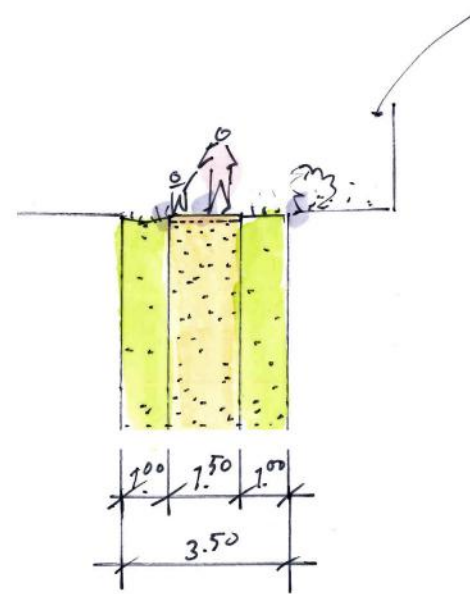
pad met overrijdbare berm

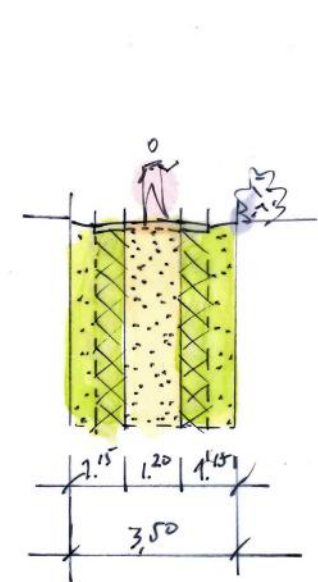
karrespoor het centrale pad

centrale karrespoor

pad

pad berijdbaar

Jan Schamhartstraat

berm met greppel

erf met haag

Jan Schamhartstraat

natuurinclusieve lijn

houtwal natuurspelen

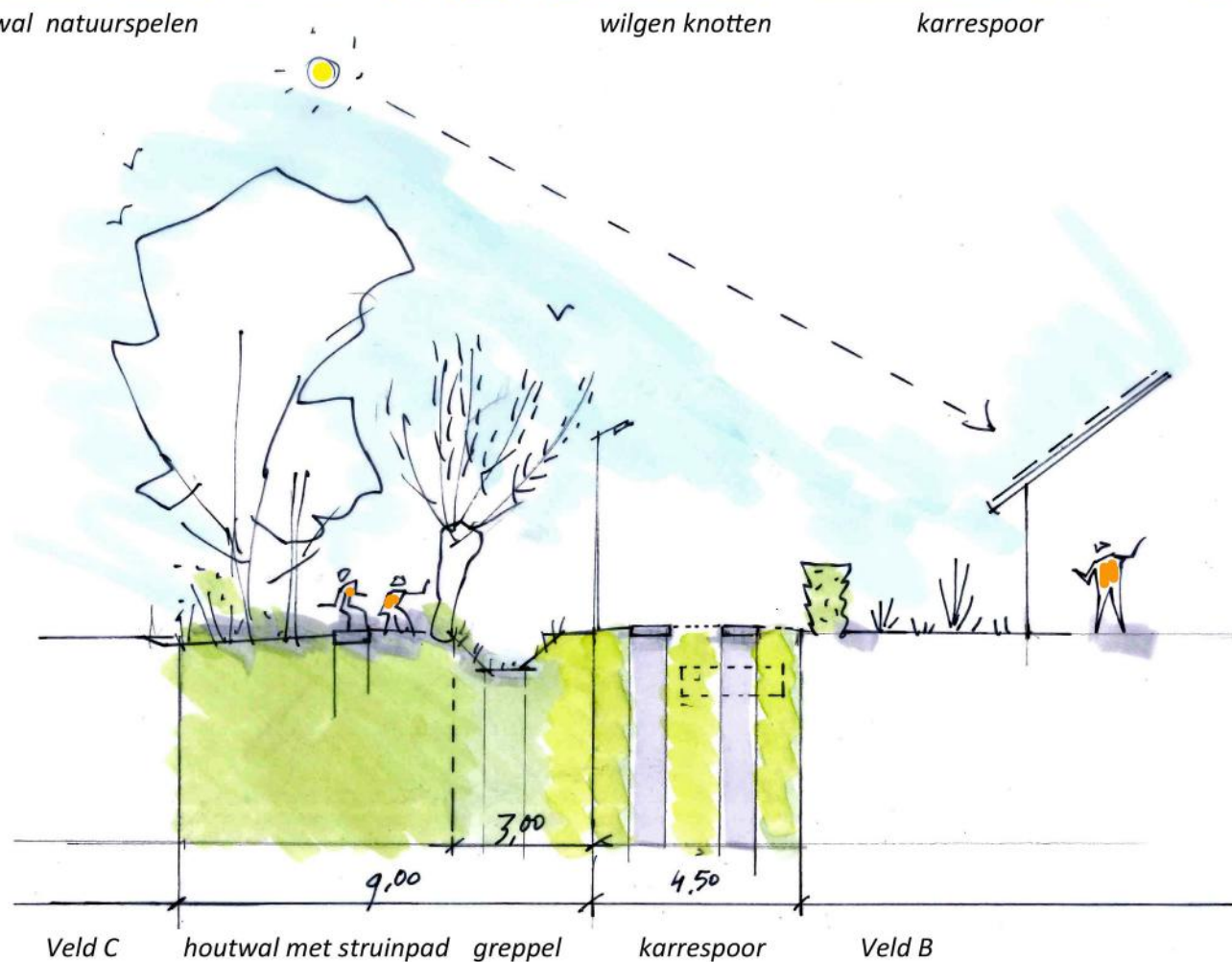
wilgen knotten

karrespoor

Veld B

halfverhard pad

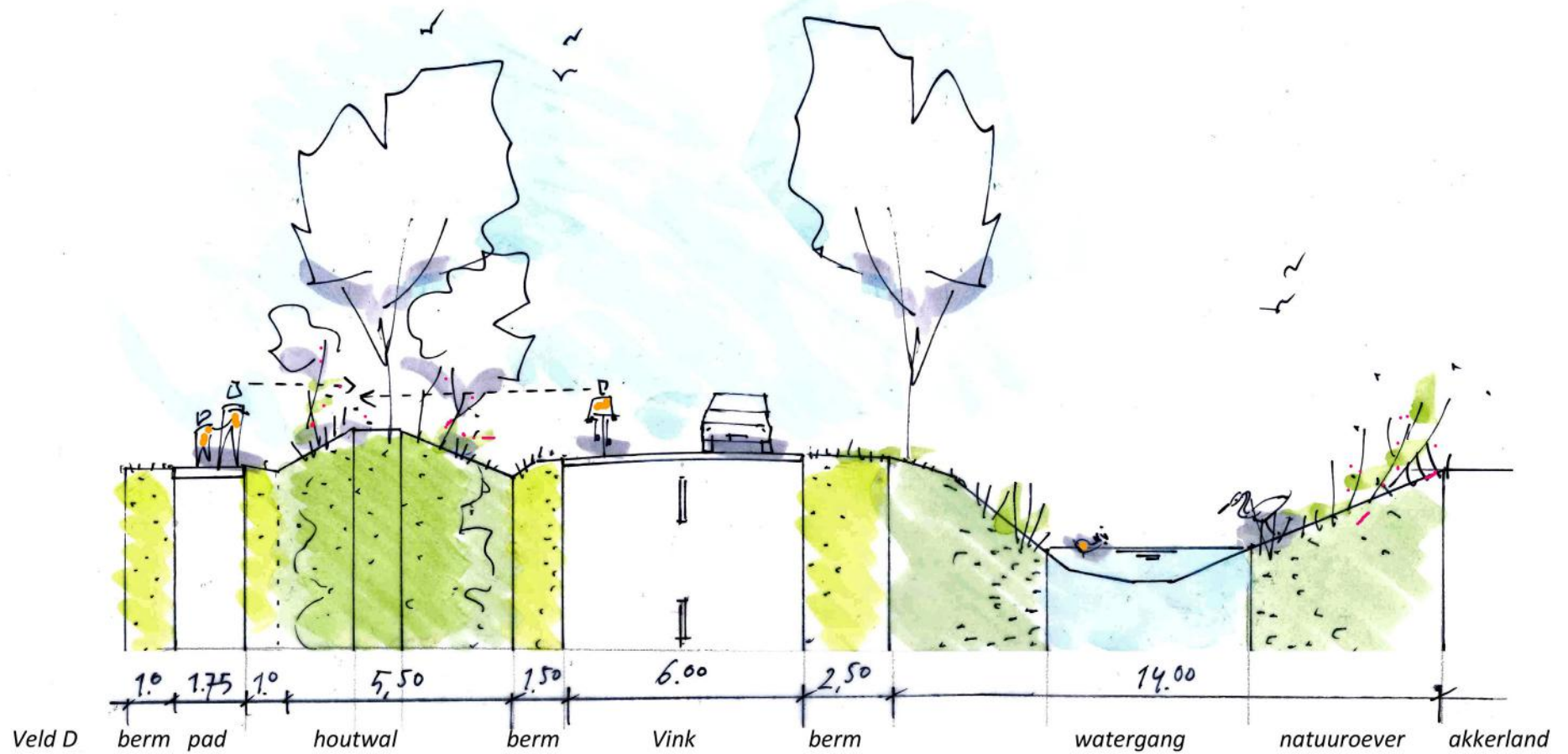
greppel met wal

Vink met fietsstroken

circulaire brug

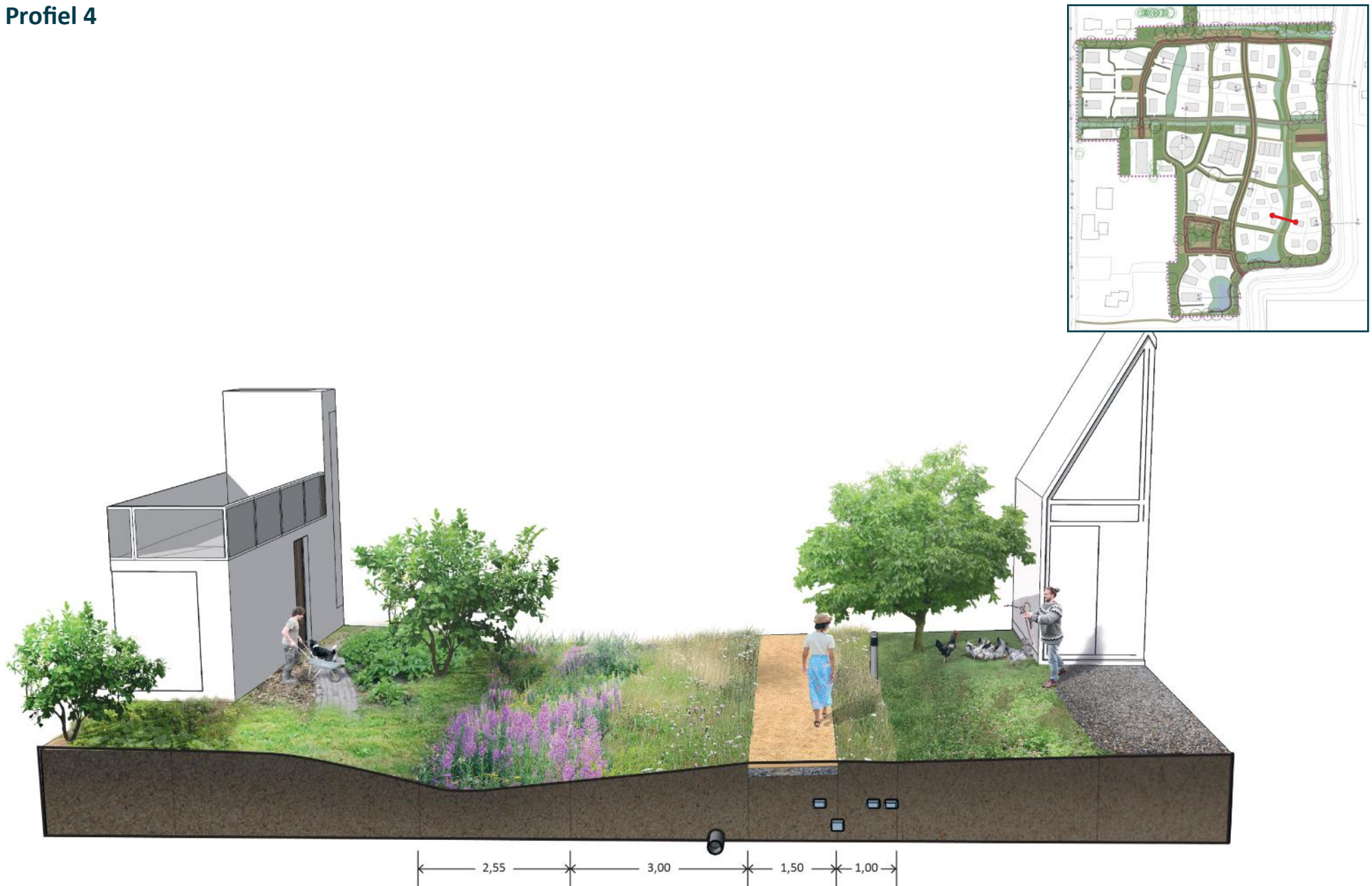
Profiel 1B

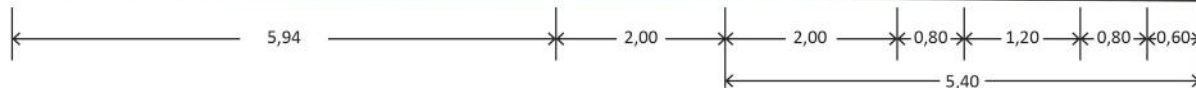
Profiel 2

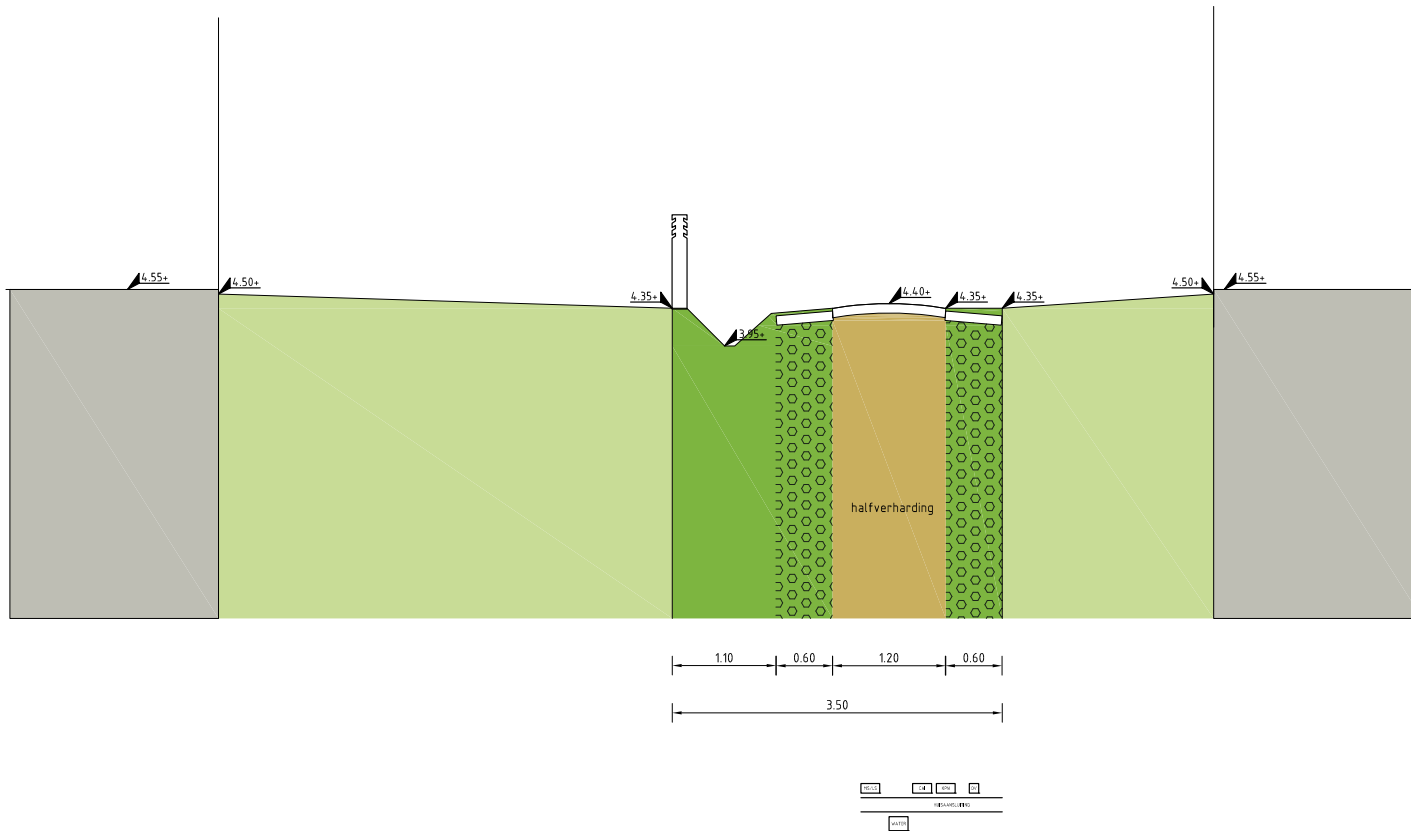
Profiel 4

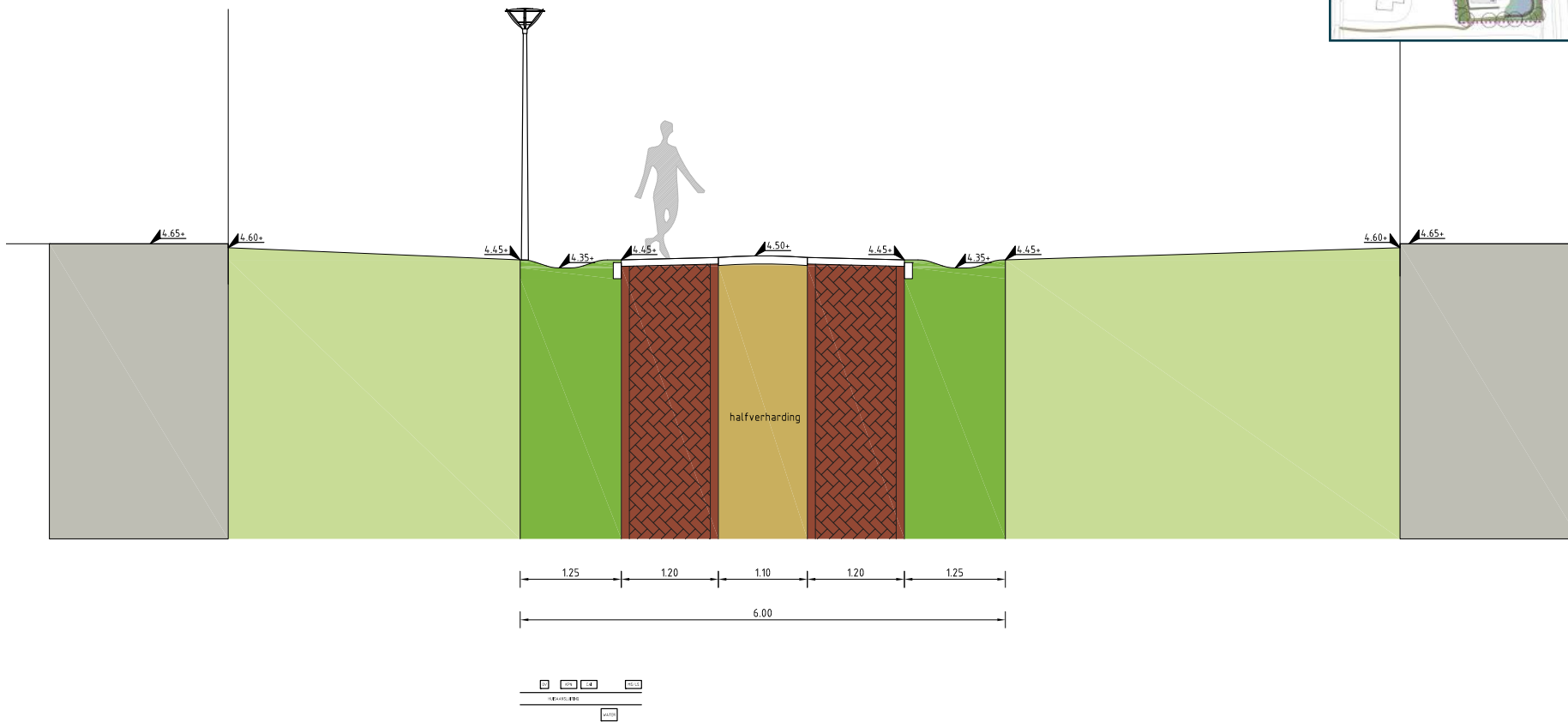
Profiel 8

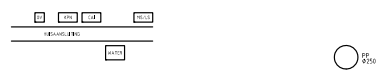
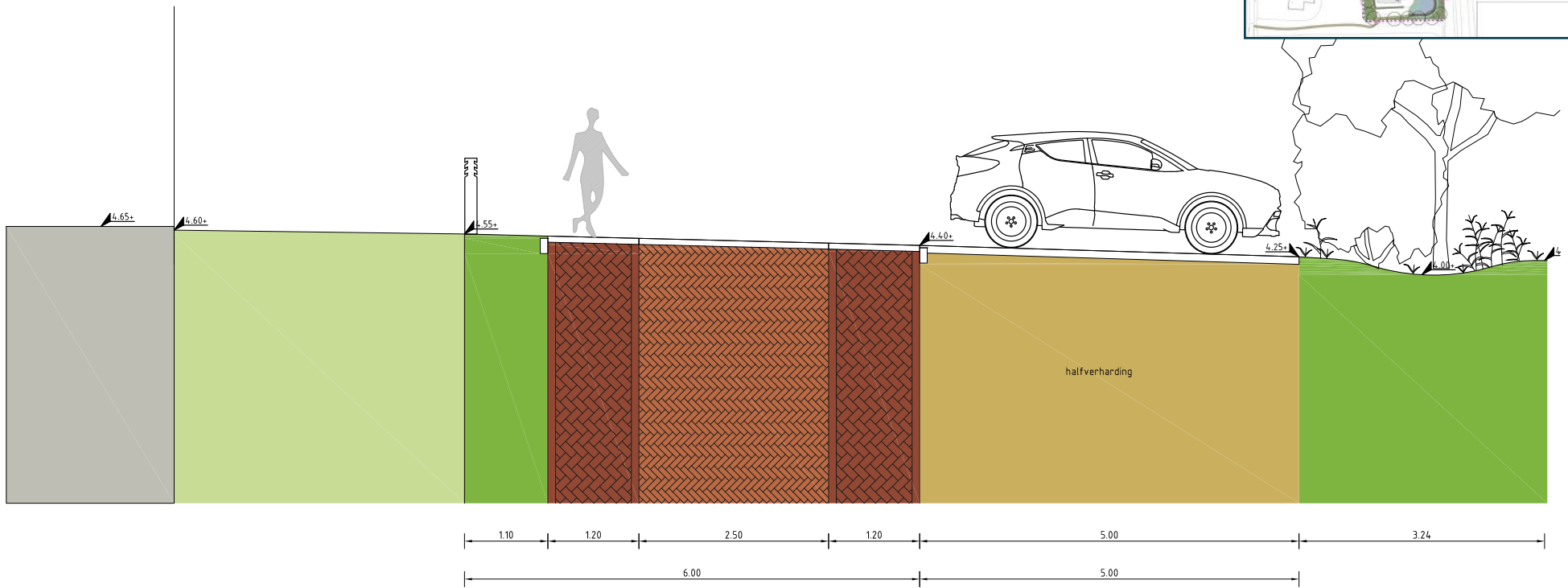
Profiel 1B

Profiel 2

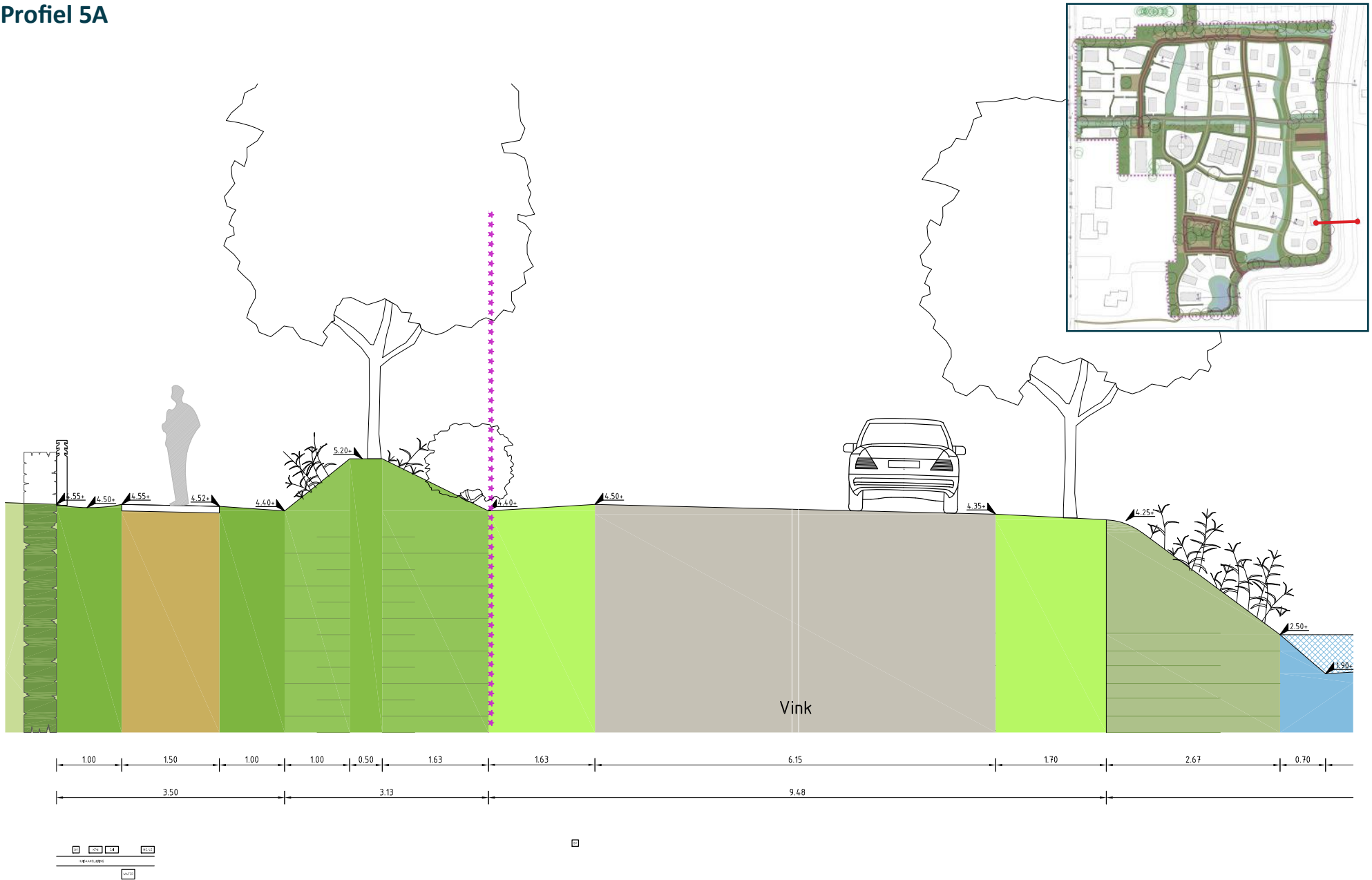
Profiel 3

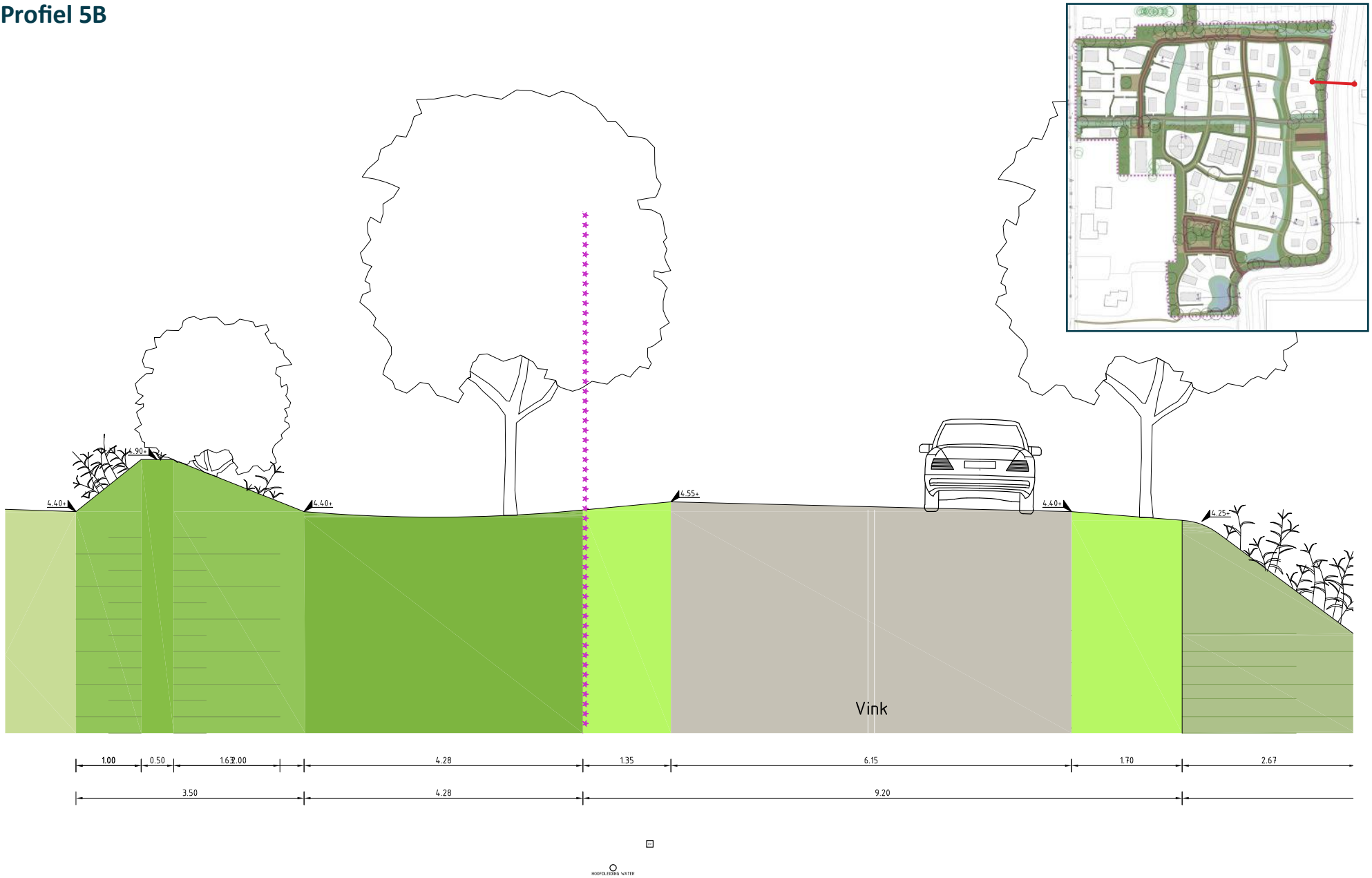
Profiel 4

Profiel 5A

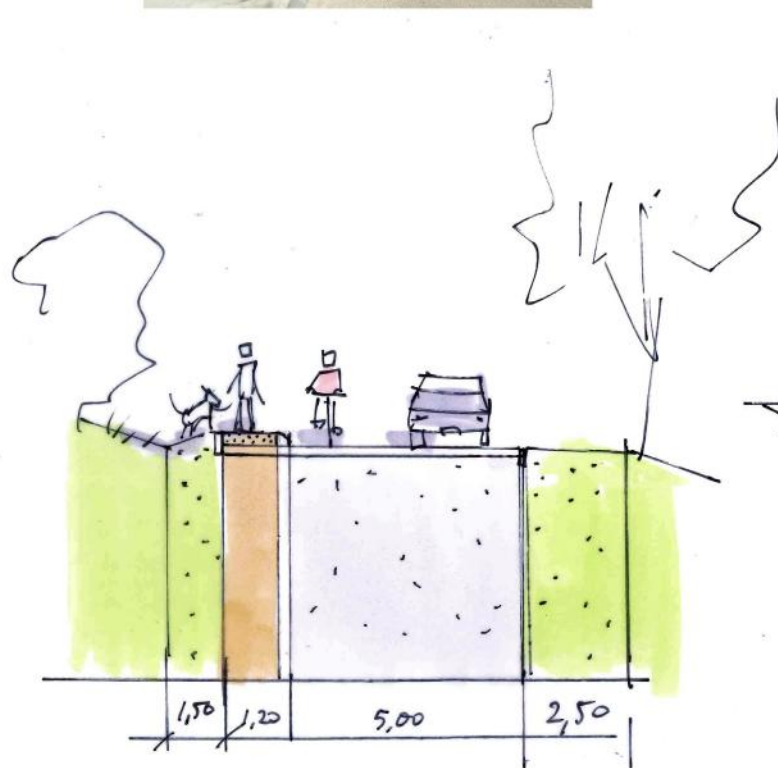
Profiel 5B

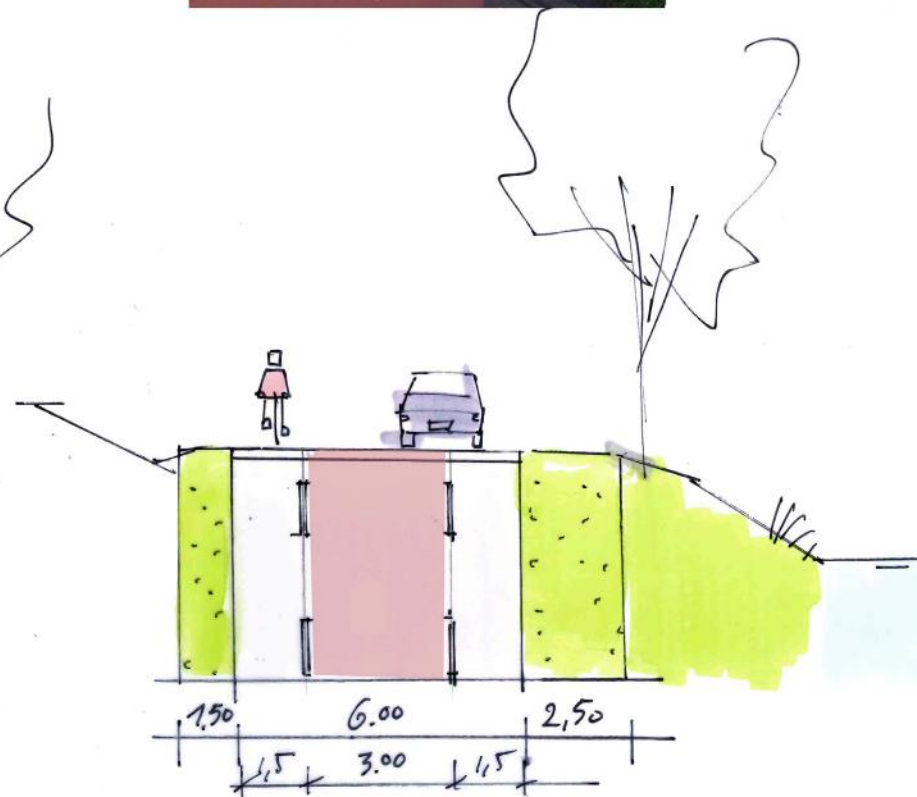

Opties aanpak Vink

30-08-2019

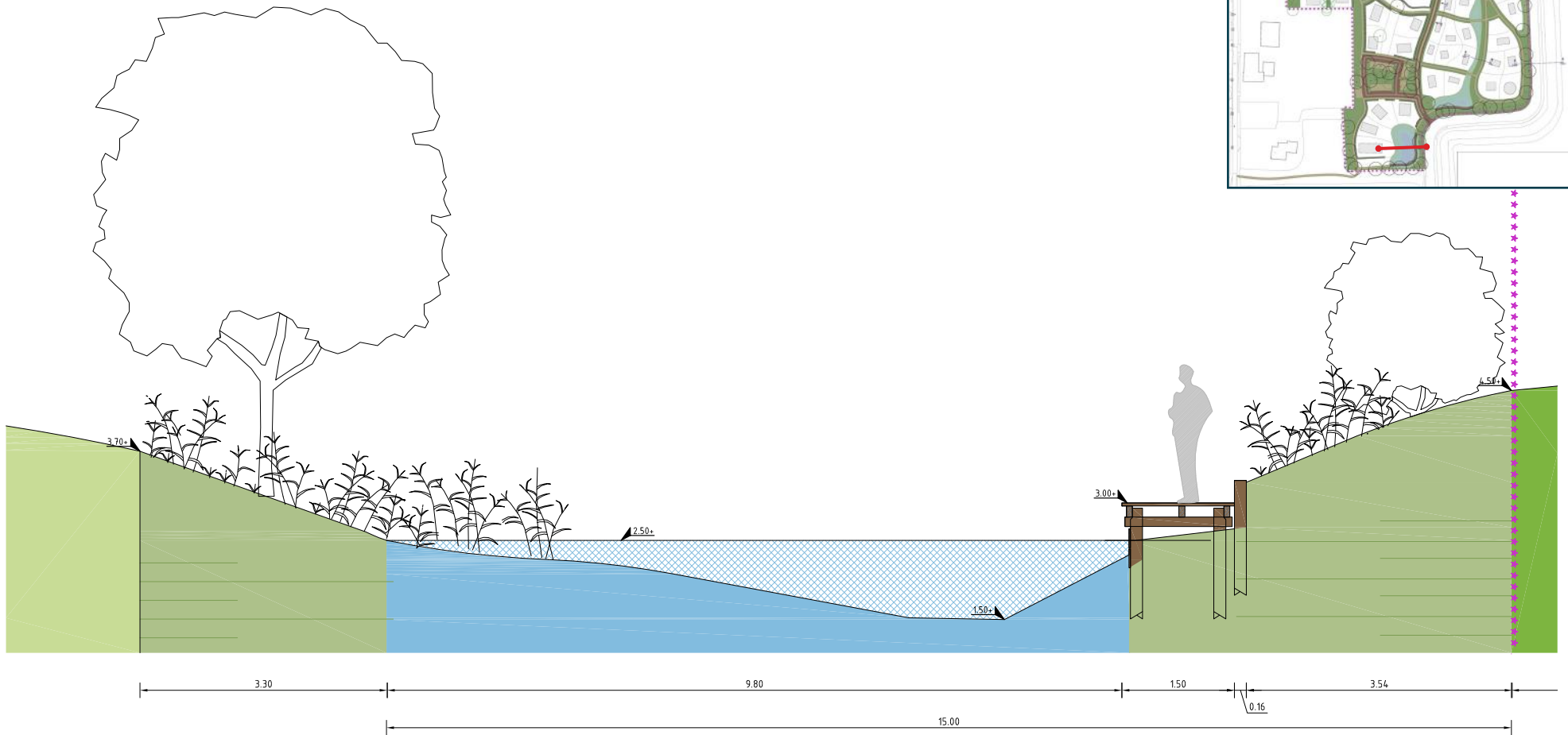

opgebracht voetpad Vink berm

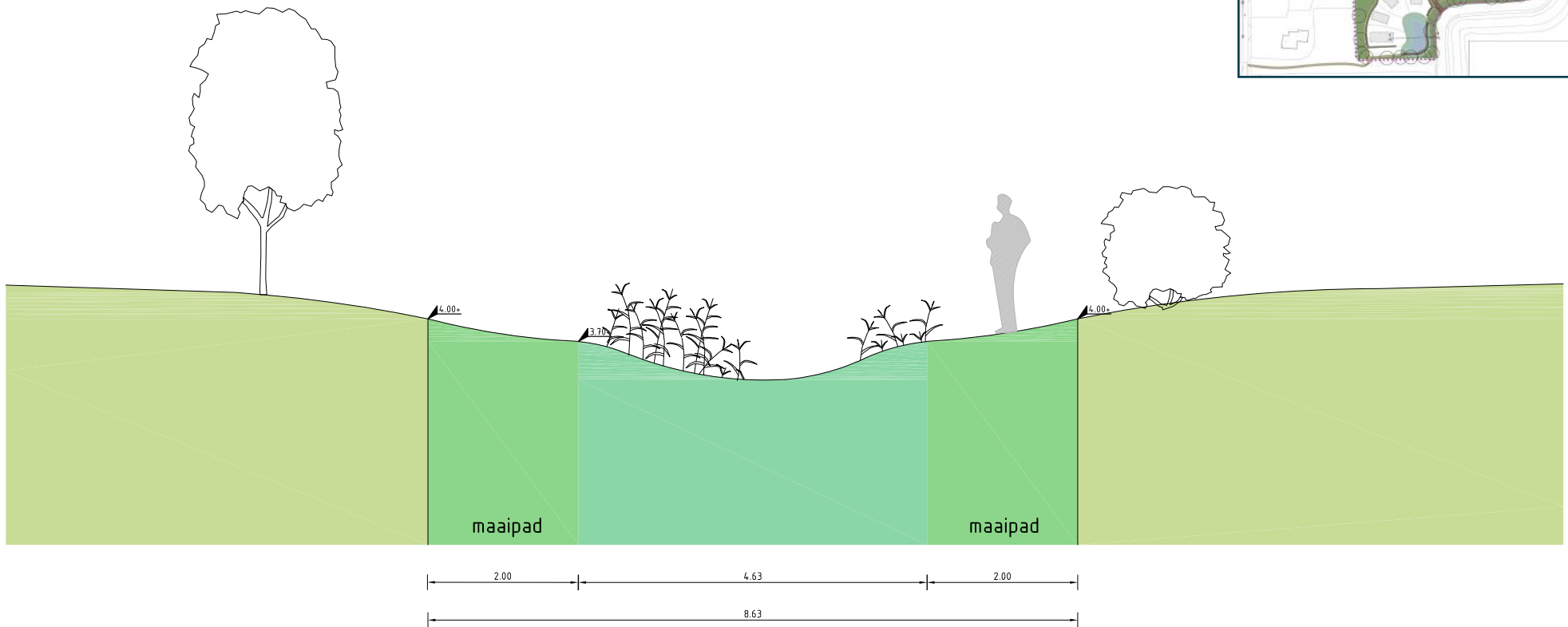

extra belijning fietsstroken

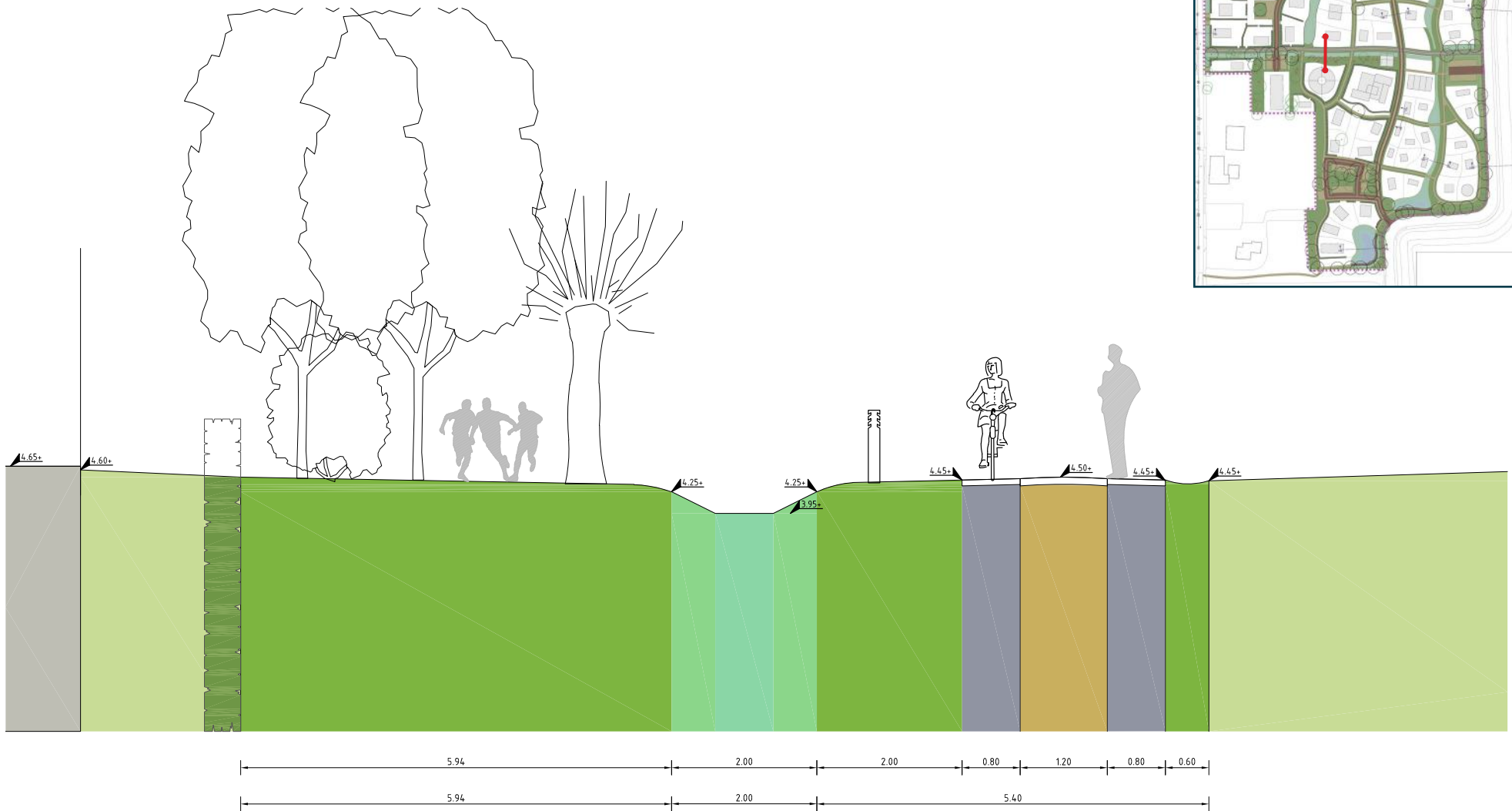
Profiel 6

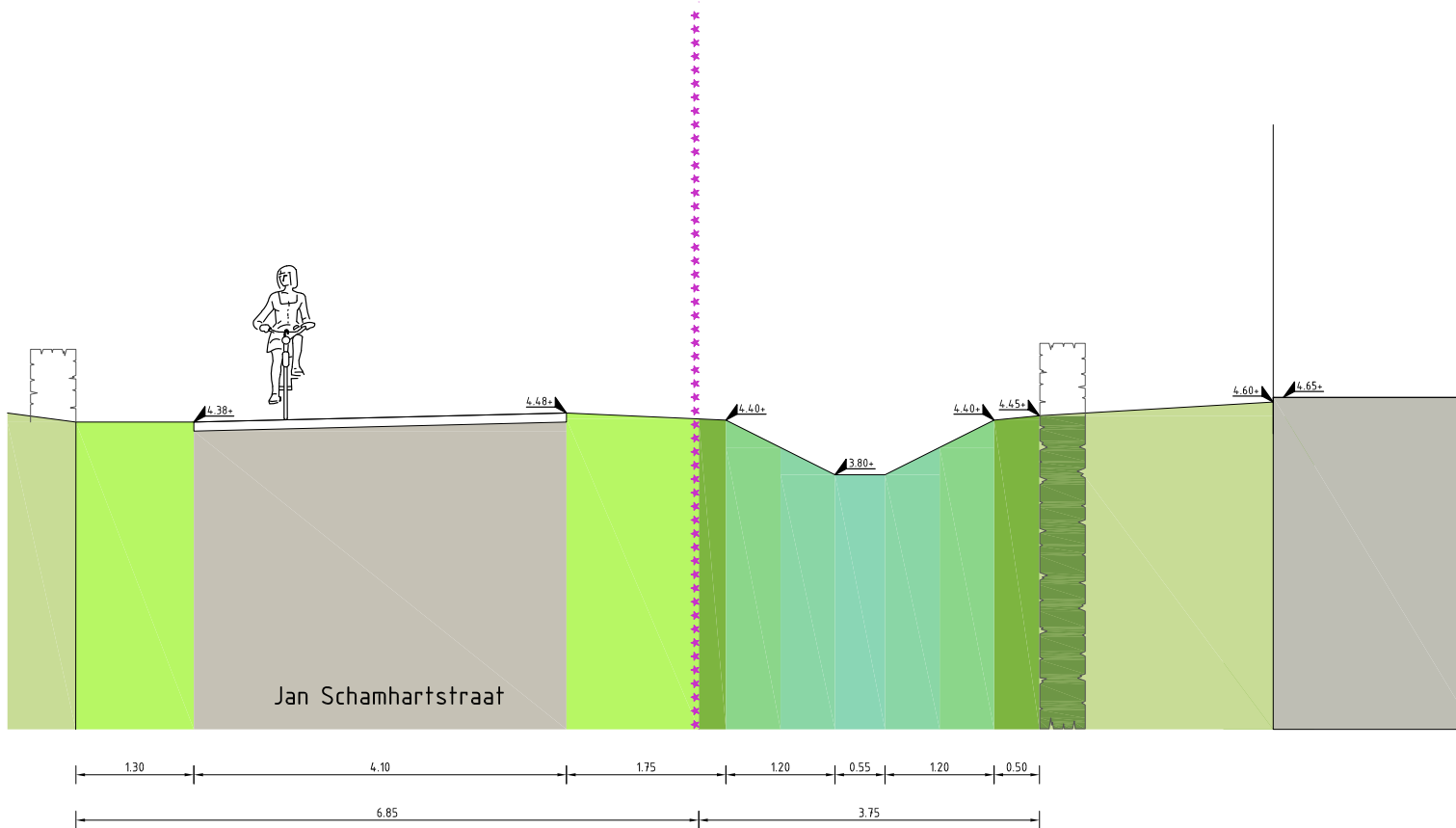
Profiel 7

Profiel 8

Profiel 9

Visie op de beplanting van de openbare ruimte t.b.v. het VO inrichtingsplan Olstergaard.

Situatie

Plangebied is voorheen gebruikt voor reguliere landbouw

Uitgangspunten

- openbare ruimte is groen casco;
- natuurinclusief ontwerpen: voor mens, dier en plant;
- circulair ontwerpen: met gesloten kringloop, er wordt niets onttrokken aan het plangebied;
- bestaande ecologische en cultuurhistorische waarden zijn de basis;
- klimaatadaptief ontwerp: robuust en bestand tegen droogte, hittestress en wateroverlast.

Visie

In het ontwerp zijn de 4 woonvelden onderverdeeld in de thema's:

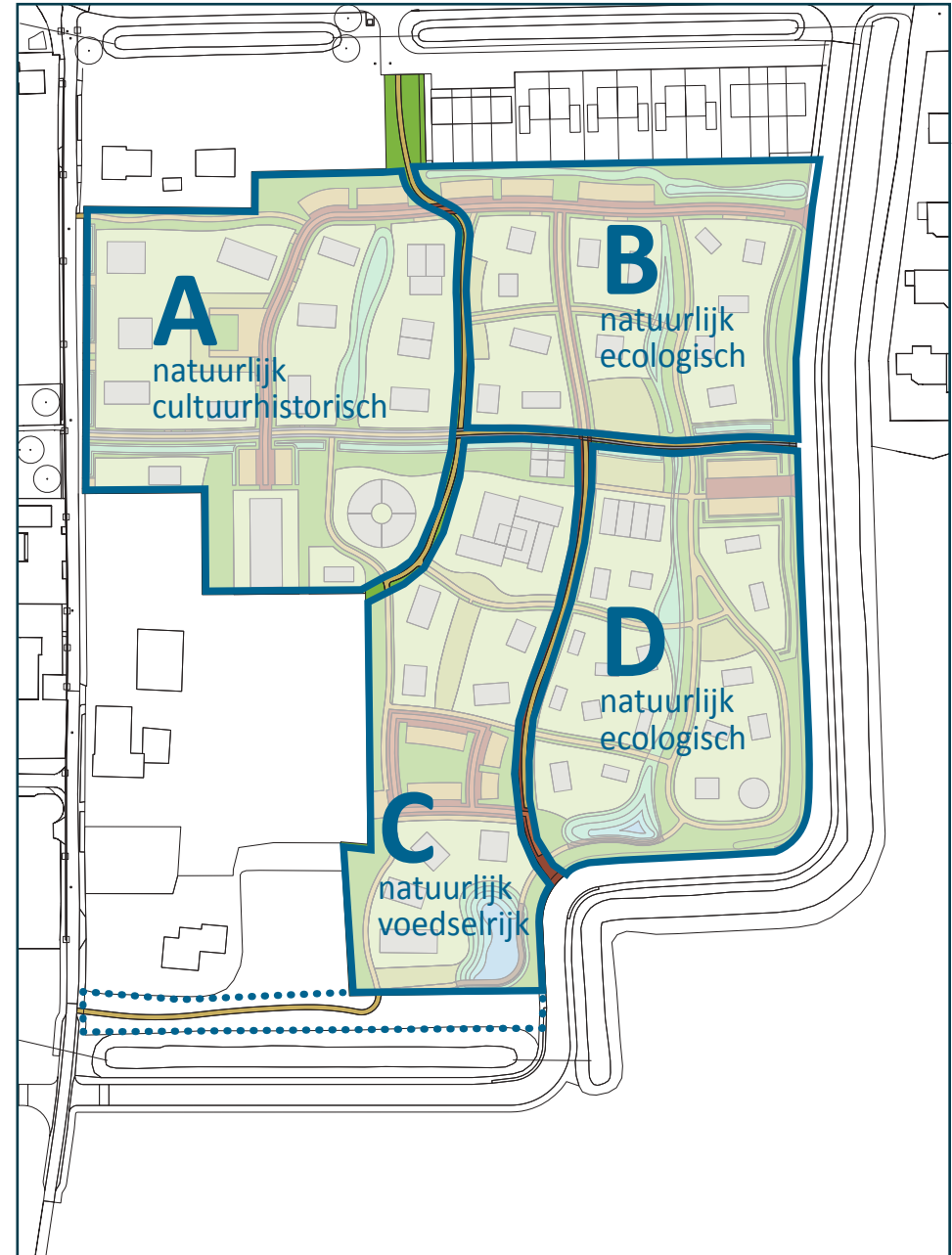
- natuurlijk cultuurhistorisch
- natuurlijk voedselrijk
- natuurlijk ecologisch

De beplanting moet de verschillende thema's ondersteunen en versterken.

Beplanting bestaat uit de volgende elementen

- Structuurlijnen van struweel
- In te passen bestaande bomen
- Solitaire bomen
- Fruit (solitair|struweel|gaard|haag)
- Kavelgrens markerende hagen
- Wadi- en greppelbeplanting
- Erfbeplanting

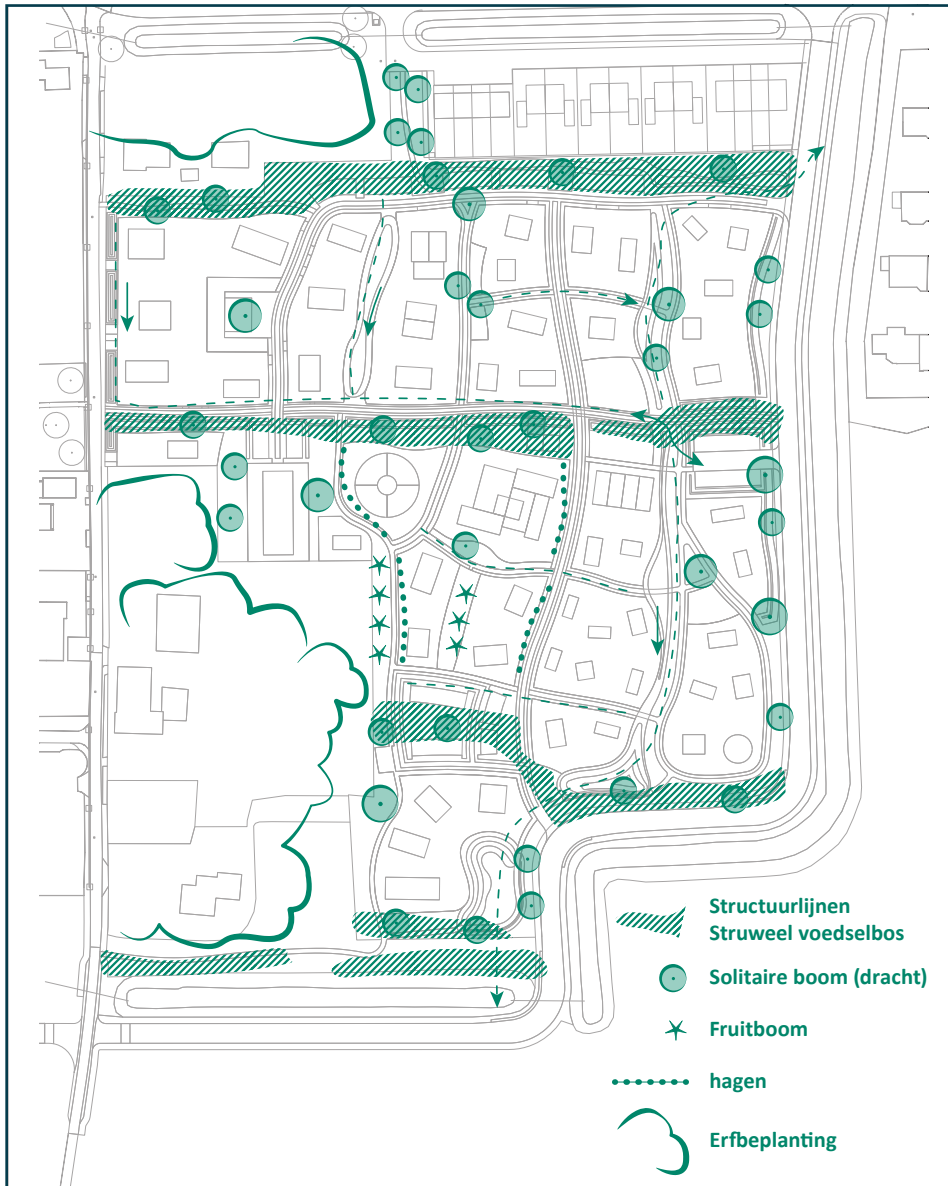
- Spelaanleidingen

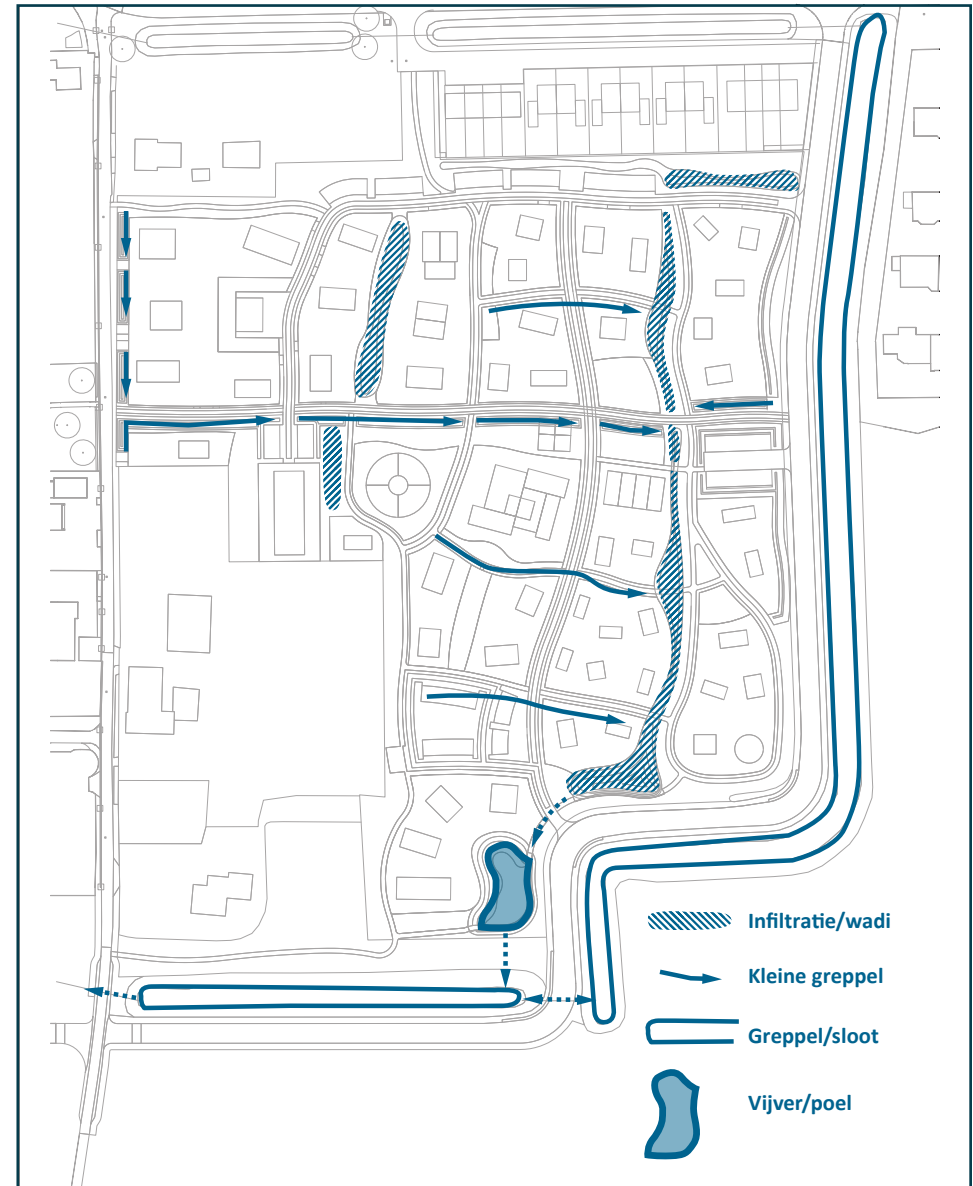
Groen casco

bestaat uit structureerende beplanting in lijnen oost-west gericht

Waterstructuur

ligt haaks structureerende beplanting met watergangen in noord-zuid richting

Structuurlijnen van struweel

Algemeen beeld

- gelaagde beplanting met goed ontwikkelde kruid-, struik- en kruinlaag
- licht en luchtig
- circa 8m hoog, af en toe tot max. 15m (solitaire boom)
- sortiment passend bij voedselbos, voornamelijk inheems of verwilderd
- vruchten geschikt voor mens en dier
- ruimte voor spelaanleidingen of kleine landschapselementen zoals een takkenril

Structuurlijnen van struweel

Het struweel / voedselbos bestaat uit verschillende lagen met een kruinlaag die niet te hoog wordt. Maximaal 6-8 meter en een enkele uitschieter naar 10-12m. De struweelbeplanting bestaat veelal uit heesters met hier en daar een kleinere boomvormer. Er wordt vooral gezocht naar soorten goed passen bij een voedselbos en bijvoorkeur inheems zijn of inmiddels verwilderd voorkomen. In deze stroken staan ook heesters met vruchten die niet persé geschikt zijn voor menselijke consumptie maar aantrekkelijk zijn voor bijvoorbeeld vogels. De beplanting wordt ruim en luchtig opgezet zodat de bomen en heesters hun natuurlijke vorm en grootte kunnen aannemen.

Het is goed om er bij stil te staan dat fruitbomen voor de gemeente moeilijker te beheren zijn. Hierdoor kan het voor komen dat deze bomen meer doorschieten dan in bijvoorbeeld een eigen moestuin of fruitgaard. Dat in een struweel niet bezwaarlijk en bewoners kunnen te zijner tijd er ook voor kiezen in een werkgroep dit onderhoud zelf ter hand te nemen.

De takken die gesnoeid worden kunnen gebruikt worden voor de aanleg van een takkenril in de directe omgeving. Bijvoorbeeld egels, vogels en kleine marterachtigen vinden hier geschikte schuil en rustplekken. Mogelijke soorten zijn:

Kruinlaag – kleinere bomen, grote struiken 3 tot 10-12m

Malus sylvestris	bosappel	7-9m	inheems
Amelanchier lamarkii	krentenboom	6-9m	N-Amerika, verwilderd
Cornus mas	gele kornoelje	5-6m	mid./zuid Europa Azië
Crataegus laevigata	tweestijlige meidoorn	5-6m	inheems
Crataegus monogyna	eenstijlige meidoorn	6-8m	inheems
Cydonia oblonga	Kweepeer	7m	veel voorkomend
Prunus padus	gewone vogelkers	8-12m	inheems
Prunus spinosa	sleedoorn	2-6m	inheems
Sorbus aucuparia	wilde lijsterbes	9m	inheems
Corylus avellana	hazelaar	5-7m	inheems

Een combinatie van deze drie soorten is een garantie op succes:
'Webb's Prize Cob' - 'Géante de Halle' - 'Fertile de Nottingham'

Hier en daar kan ook een wintergroene bes dragende hulst toegepast worden.

Deze struikvormer kan later uitgroeien tot een kleine boom

Ilex aquifolium	gewone hulst	tot 10m	inheems
Taxus baccata	venijnboom	3-18m	inheems

Struiklaag 1-3m

Lonicera caerulea	honingbes	2m
Ribes rubrum	aalbes	1,2 tot 1,5m.
Ribes nigrum	zwarte bes	0,6 tot 2m
Rosa canina	hondsroos	1-3m
Aronia melanocarpa	appelbes	tot 1m

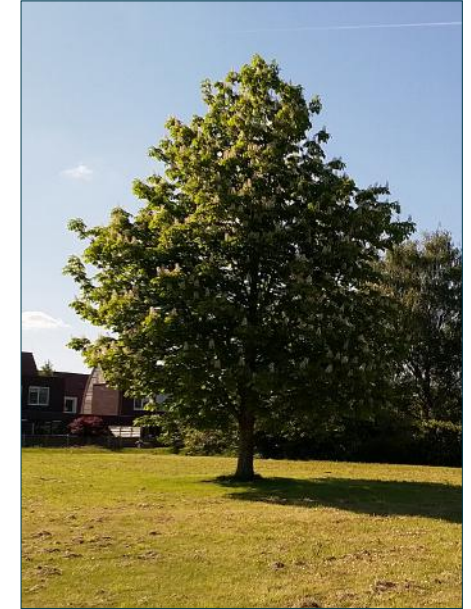
Kruidlaag

De kruidlaag wordt ingezaaid met een middelhoog bloemenmengsel voor onderbegroeiing en boszomen. In dit mengsel komen inheemse eenjarige planten, tweejarige planten en vaste planten voor. Bij het zaaien van een dergelijk mengsel zullen afhankelijk van de grondsoort sommige soorten zich beter ontwikkelen dan andere. In het eerste jaar laten vooral de meest algemene soorten zoals fluitenkruid zich zien maar bij een mooie overgang van schaduw naar licht kunnen in de loop der jaren veel soorten goed tot hun recht komen.

Voorbeeld van zo'n zaadmengsel is Bloemenmengsel O1 van Cruydt Hoeck

In te passen bestaande bomen

- Het doel is zoveel mogelijk bestaande bomen te behouden.
- Per boom wordt bepaald of deze in te passen is.
- Op het terrein staan ook enkele wilgen. Deze wilgen kunnen twee jaarlijks geknot worden en leveren dan materiaal op dat geschikt is voor vlechthagen of het bouwen van hutten.

Solitaire bomen

Algemeen beeld

- onregelmatige patroon
- variatie in sortiment en boomgrootte
- drachtbomen met variatie in bloeimoment voor voedsel insecten
- enkele bomen aanmerken als toekomstboom

Ulmus laevis | fladderiep

Morus nigra | zwarte moerbei

Juglans regia | okkernoot

Solitaire bomen

Algemeen beeld

Solitaire bomen staan in een onregelmatig patroon verspreid over het plangebied en bestaan uit verschillende soorten en boomgroottes. Op strategische plekken worden toekomstbomen geplant die uiteindelijk de omvang van een eerste grootte boom mogen krijgen. Het sortiment bestaat uit drachtbomen voor bijen en waadbomen voor vlinders die zo gekozen zijn dat van de lente tot het najaar bloeiende bomen te vinden zijn die bijdragen aan de voedselvoorziening.

Bloeiende lindes zijn zeer waardevolle drachtplanten voor bijen. Door verschillende *Tilia* cultivars toe te passen kan van juni tot september in voedsel voor de bijen worden voorzien. (Een artikel over bomen voor bijen is te vinden op: <https://www.boomzorg.nl/upload/artikelen/bz415bijenboom.pdf>)

Andere waardevolle boomsoorten zijn:

Amelanchier lamarckii	krentenboompje
Castanea sativa	tamme kastanje
Fraxinus ornus	pluimes
Juglans regia	gewone walnoot
Mespilus germanica	Mispel
Morus nigra	zwarte moerbeï
Prunus avium	zoete kers
Prunus domestica	pruim
Styphnolobium japonicus	honingboom (voorheen Sophora japonica)
Tetradium daniellii	bijenboom
Ulmus laevis	fladderiep

Es en iep doen het erg goed op deze grond. Misschien markante bomen van maken op punten die als uitzichtpunt kunnen dienen voor (roof)vogels.

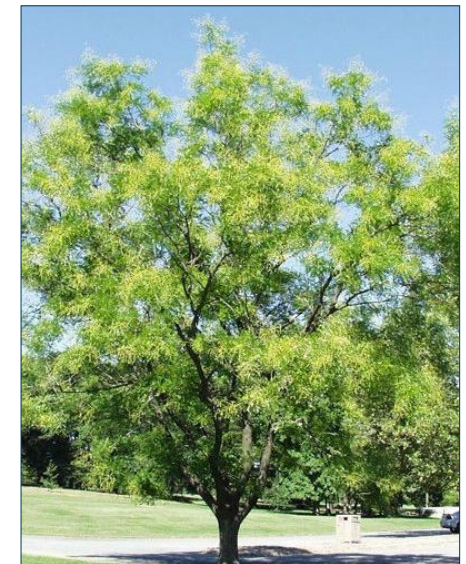
Castanea sativa | tamme kastanje

Tilia americana | Amerikaanse linde

Prunus avium | zoete kers

Styphnolobium japonicus | honingboom

Fruit

Toepassing in openbaar gebied:

- solitair
- onderdeel van struweel

Toepassing semi-openbaar of privé ook:

- gaard
- haag

Fruit: solitair | struweel | gaard | haag

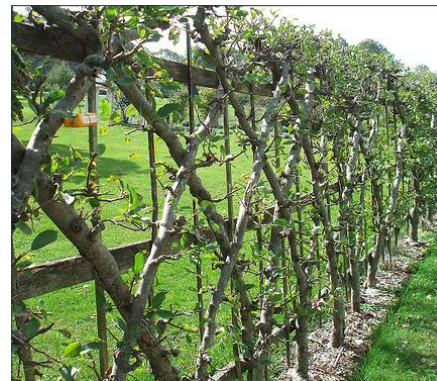
Fruit kan aangeplant worden als solitair, gaard of haag. In de struweel lijnen worden verschillende fruitsoorten toegepast en ook verschillende solitaire bomen zijn fruitdragend.

In het casco van de openbare ruimte is geen plek voor een gaard maar bewoners kunnen op hun eigen kavel (eventueel gezamenlijk) een gaard aanplanten. Vanaf 5 bomen in een grid ontstaat het eerste beeld van een gaard.

Voor de bestuiving en daarmee goede vruchtvorming is het vaak wenselijk verschillende cultivars van een fruit of notensoort bij elkaar te zetten. Door gezamenlijk af te stemmen welke soorten aangeplant worden op de eigen kavel kunnen bewoners met elkaar de productie versterken.

Fruithaag

Bij het maken van een fruithaag wordt een normale boom zodanig geleid dat een leivorm ontstaat. Er ontstaat zo een ideale vorm voor de beste groeiomstandigheden doordat de takken vrij ruim uit elkaar geleid worden zodat zonlicht en warmte goed bij het fruit komen. Een fruithaag is ook geschikt als erfscheiding en past dan vooral goed in het deelgebied voedselbos. De fruithaag kan gemaakt worden van appel, peren, pruimen en kersenrassen en in verschillende vormen geleid worden. Voor een fruithaag is een breedte van 1m nodig.

Hagen

Algemeen

- Als afscheiding voor privacy of windkering
- Passend bij thema van woonveld

Cultuurhistorisch veld (A)

- geschoren haag
- breedte haag tenminste 0,7m en bij voorkeur 1m
- per haag 1 plantsoort
- sortiment in heel veld gemengd

Ecologische velden (B en D)

- landschappelijke heg, beperkt snoeien
- breedte heg minimaal 1m tot 3 m
- gemengd sortiment voornamelijk inheems

Voedselrijk veld (C)

- landschappelijke heg, beperkt snoeien
- breedte heg minimaal 1m tot 3 m
- gemengd sortiment gericht op productie van vruchten
- fruit- of bessenhaag ook mogelijk

Hagen

Op sommige kavelgrenzen kan het wenselijk zijn een afscheiding te maken voor privacy of windkering. Dit kan in de vorm van een haag, heg of houtkant. Voor (gemengde) hagen worden suggesties gedaan die inspireren. Uiteindelijk kiezen nieuwe bewoners zelf welke oplossing past binnen de sfeer en regels die bij het woonveld horen.

Een geschoren haag vergt minstens twee scheerbeurten in het groeiseizoen. Het onderhoud van een bloesem- en bessenheg blijft in het groeiseizoen beperkt tot wat wegsnoeien van hinderlijke takken, terwijl een wat grotere snoeibeurt tijdens het winterhalfjaar een te weelderige groei kan intomen.

De 3 themavelden kunnen een eigen identiteit krijgen door de hagen per deelgebied een eigen vorm te geven.

Cultuurhistorisch veld (A)

Om het culturele karakter te benadrukken kunnen hier geschoren (blokvor-
mig)hagen toegepast. Per haag wordt 1 plantsoort toegepast maar door de wijk
heen wordt het sortiment wel gemengd.

Hoe breder de haag, hoe meer schuil- en nestgelegenheid. Maak daarom de
haag minimaal 70cm breed maar bij voorkeur 1m of meer

Acer campestre	veldesdoorn
Carpinus betulus	haagbeuk
Crataegus	Meidoorn
Ligustrum ovalifolium	Liguster
Taxus baccata	venijnboom

Ecologische velden (B en D)

In het natuurlijke veld passen gemengde heggen met landschappelijk karakter
waaraan weinig of niet gesnoeid wordt. Je kunt je dan beperken tot het in de
winter terug snoeien of wegzagen van de sterkst groeiende takken. Of je kan het
geheel om de twee jaar een flinke snoeibeurt geven.

De heg wordt hierdoor wel breder; minimaal 1 meter tot wel 3 meter. In het
natuurlijke veld worden voornamelijk inheemse soorten toegepast

Geschikte soorten zijn bijvoorbeeld:

Amelanchier lamarckii	krentenboompje
Cornus mas	gele kornoelje
Crataegus monogyna	éénstijlige meidoorn
Ilex aquifolium	hulst
Prunus spinosa	sleedoorn
Sambucus nigra	vlierbes
Viburnum opulus-	Gelderse roos
Ligustrum ovalifolium	Liguster

Voor een informele haag die wat minder breed wordt, kan ook gekozen worden voor bloeiende heesters die vrij laag blijven.

Rosa rugosa	bottelroos / rimpelroos
bijv. 'Roseaie de L'Hay'	
Rosa canina	hondsroos
Rosa rubiginosa	egelantier
Viburnum opulus	Gelderse roos

Voedselrijk veld (C)

Ook in het voedselrijk passen (gemengde) heggen met een los karakter. Het verschil met het natuurlijke veld is vooral het hogere aantal eetbare soorten. De veerkracht en productiviteit van het voedselbos staat voorop. In dit veld kunnen ook niet-inheemse soorten toegepast worden die goed passen binnen dit type veld

Er wordt ook zorgvuldig en op het juiste moment gesnoeid. Zodat .

Geschikte soorten zijn bijvoorbeeld:

- Aronia melanocarpa – appelbes
- Corylus avellana – gewone hazelaar (hazelnoot)
- Elaeagnus x ebbingei – zilverbes
- Elaeagnus x umbellata
- Rosa rugosa - bottelroos / rimpelroos
- Sambucus nigra – vlierbes

Dit veld is ook bij uitstek geschikt om een fruithaag toe te passen (zie → • Fruit of een bessenhaag te maken van diverse bessensoorten zoals :

- Ribes nigrum zwarte bes
- Ribes rubrum rode bes
- Ribes uva-crispa kruisbes
- Rubus idaeus framboos
- Rubus phoenicolasius wijnbes

Wadi- en greppelbeplanting

Algemeen

- vrij droge Ausgangssituatie
- incidenteel water infiltreren
- belanting laag met vaste planten en kruidenmengsel
- deel van maaiveld is gras

Wadibepanting

De meeste wadi's zijn niet dieper dan 30cm en liggen nog vrij ver van het grondwater af. De gekozen plantensoorten moeten daarom geschikt zijn voor periodes van droogte en af en toe een tijdje onder water kunnen staan. Het sortiment bestaat uit inheemse soorten.

Naast het toepassen vaste planten kan er ook gekozen worden voor het inzaaien met kruidenmengsel voor drogere zavelgrond.

- Geschikte vaste plantensoorten zijn:
- *Carex pseudocyperus* – Hoge cyperzegge
- *Epilobium angustifolium* - Wilgenroosje
- *Lythrum salicaria* - Gewone kattenstaart
- *Lysimachia nummularia* - Penningkruid
- *Scutellaria galericulata* – Blauw glidkruid
- *Veronica chamaedrys* – Gewone ereprijs

Een deel van de wadi's is niet beplant maar blijft gras zodat het ook als speel-terrein gebruikt kan worden. De grond wordt door het betreden van gras meer verdicht wordt dan met beplanting. Door de wadi's af te laten wateren richting een plek waar wadibepanting wordt toegepast krijgt de beplanting net wat meer water.

Eigen Erf

- ontmoeten
- ontspannen
- planten verbouwen
- schaduw creeëren
- afscheiden

Eigen Erf

Erfbeplanting wordt gekozen door de nieuwe bewoners. Aan de hand van thema's per deelgebied kunnen wel suggesties worden gedaan over de te gebruiken planten en structuren.

Functie en vorm

In de eigen tuin komen verschillende elementen voor die verschillende functie vervullen zoals afscheiden, schaduw creëren, ontmoeten, bescherming bieden aan flora/fauna. Sommige passen uitstekend bij een van de 3 thema's en andere bij verschillende.

Een berceau of pergola om schaduw te creëren past wel in het cultuurhistorische deel maar in het ecologische deel past een strategisch geplaatste boom beter. En wanneer de pergola begroeit wordt met een wijnrank past deze uitstekend bij het voedselrijk.

Als afscheiding tussen kavels die niet aan openbaar gebied grenzen kunnen behalve hagen ook hekwerken en vlechtwerken met klimplanten of leiplanten geplaatst worden. Door toepassing van allerlei eetbare soorten kan een heerlijke snoepmuur ontstaan.

Gevelgroen

Voordeel

- Klimaatverbetering in en om het huis
- Zuiveren van vervuilde lucht
- Opvang van water bij regenval
- Aantrekkelijke schuilplek voor vogels en insecten

Zelfhechtend of niet-zelfhechtend

Zelfhechtende klimplanten zoals de wingerd en de klimop zijn geschikt om grote oppervlakken te vullen. zoals een lange schutting of dichte kopgevel

Bij keuze voor niet-zelfklimmende klimplanten is er meer controle over de plaatsen waar groen komt en waar niet. Niet-zelfhechtende planten groeien niet aan de gevel vast maar enkel via een klimhulp. Dit is geschikt voor kleine gevels en rondom ramen en deuren. Inspiratie is te vinden op groenegevels.be

Pyracantha

Vuurdoorn

- Groenblijvend, hoogte: 4-5m
- Standplaats: zon tot schaduw (minder bloemen en bessen)
- Geen klimplant maar kan wel langs een gevel geleid worden
- Klimhulp: horizontale draden om de 50 à 60cm
- Bloei: massa witte bloemen in mei-juni
- Bessen: afhankelijk van de variëteit, oranje, rood of geel

Rosa

Klimroos

- Kies bij voorkeur voor een variëteit met open bloemen zodat de bijtjes bij de nectar kunnen
- Niet-groenblijvend
- Klimhulp: verticale of horizontale draden
- Onderhoud: éénmaal per jaar de nieuwe takken aanbinden

Lonicera Henryi

Groenblijvende Kamperfoelie

- Bloei: in juni – september met opvallende zoet geurende kleine paars-rode bloemen
- Vrucht: kleine paars-zwarte bessen in augustus-oktober
- Zeer aantrekkelijk voor nachtvlinders
- Klimhulp: draadnet of verticale draden

Spelaanleidingen

- kleinschalig
- natuurlijk materiaal

